

[Arne Bjerregaard.]

jeg der er god mening i at samordne disse to lovforslag. Det er ikke at sylte noget at gøre dette, det er, gentager jeg, at samordne lovforslag, og det kan der så sandelig til tider trænges til. Jeg tror, man mangfoldige gange havde gjort klogt i at have gjort det.

Ordføreren for forslagsstillerne (Gudme) (RV):

Hr. Risgaard Knudsen skylder mig stadig et bevis for, at bemærkningerne til dette forslag går på tværs af afgørende bestemmelser i folketingets forretningsorden. Som jeg var inde på før, bliver der vist ikke tilbage andet end den manglende henvisning til § 17, og det kan vist ikke siges ligefrem at være på tværs af afgørende bestemmelser.

I øvrigt rairede hr. Risgaard Knudsen over, at man jo ikke fra venstres side havde haft nogen særlig kritik, og forslaget var jo venstres. Dertil er kun ét at sige, og det er, at venstre var prisværdigt hurtig efter regeringsdannelsen til at komme med dette forslag. Det blev fremsat allerede den 8. januar, altså den første dag, efter at tinget var inde efter juleferien. Jeg kan kun tilføje, at hvis forslaget ikke var kommet fra venstres side, så var det kommet fra anden side, så var det utvivlsomt kommet fra radikal side. Derfor må jeg sige, at vi føler for dette forslag, som om det var vort eget barn, selv om det altså er finansministeren, der har sat det i verden, og hvis det nu er sådan, at man er lidt kølig af sind fra venstres side over for barnet, så har vi i hvert fald stadig det varme hjerte for det, og vi synes, at forslaget er blevet dårligt behandlet og ligger og fryser og har brug for at komme frem, således at der snart kan blive en afgørelse af, om det skal blive til en rigtig lov.

Endelig vil jeg sige, at skulle det gå sådan, at denne afstemning om, hvorvidt vi kan gå direkte videre til anden behandling og dér få en klar stillingtagen til det ene eller det andet, ikke skulle føre igennem til et flertal, hvad måske noget kunne tyde på, så vil vi i hvert fald fra forslagsstillernes side være enige i, at det rette sted at behandle forslaget er udvalget for forretningsordenen og ikke én gang til henvide det til syltning i skatte- og afgiftsudvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Der er nu stillet to forslag, et om, at forslaget henvises til udvalget for forretningsordenen, og et andet, der går ud på, at forslaget til folketingsbeslutning går direkte til anden (sidste) behandling. Jeg finder det nødvendigt at foretage afstemning herom. Denne afstemning vil foregå i morgen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ophævelse af lov om et hovedstadsråd [af Ipsen m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 103) findes i tillæg A. sp. 1857, fremsættelsen i tidenden sp. 2285).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Indenrigsministeren (Jacob Sørensen):

Folketingets vedtagelse i juni 1973 af hovedstadsreformen afsluttede en debat, som med afbrydelser havde varet i mere end et halvt århundrede. Det lykkedes at finde et kompromis, som samlede meget bred enighed i tinget. Der var kun 4-5 stemmer imod hovedstadsordningen. Yderligere afholdt 25 medlemmer sig fra at stemme om loven om et hovedstadsråd, men det var udtrykkelig begrundet alene med det indirekte valg til hovedstadsrådet, og de pågældende medlemmer kunne da også stemme for de øvrige love i hovedstadsordningen.

Behovet for en hovedstadsordning blev som nævnt erkendt tidligt, men først gennemførelsen af kommunalreformen gav stødet til nyordningen. Bestemmelsen om, at ét bysamfund skulle udgøre én kommune, blev konsekvent gennemført i det øvrige land. Det har skabt et rationelt grundlag for løsningen af kommunale opgaver. Planlægningen og tilrettelæggelsen af den fremtidige byudvikling vil ske efter en samlet vurdering af den ønskelige befolknings- og erhvervsudvikling i byområdet under ét. Endelig er der i de enkelte bysamfund opnået en total udjævning af de kommunale skattetryk.

[Indenrigsministeren.]

Reglen omfattede imidlertid ikke hovedstadsområdet. Det var på forhånd klart, at princippet: ét bysamfund, én kommune, var uden mening her. Det ville føre til en helt u håndterlig primærkommune med knap 2 mill. indbyggere. Problemerne var imidlertid de samme i hovedstadsområdet, blot endnu større end i det øvrige land. Der var da også enighed om, at der måtte indføres et fælles overordnet organ i hovedstadsområdet, og at dette organ skulle understyres med stærke beføjelser på de områder, der kræver en fælles løsning. Diskussionen forud for vedtagelsen af hovedstadsordningen drejede sig især om dette organs struktur, om det skulle være et fælles amtsråd, eller om man skulle skabe et helt nyt administrativt led i form af et hovedstadsråd, og om valgformen for et sådant råd.

Jeg skal ikke bruge tiden her til i enkeltheder at opregne hovedstadsområdets fælles problemer eller til at redegøre for, hvorledes disse problemer nu søges løst. Der findes et helt aktuelt og omfattende materiale herom, dels i hovedstadsreformudvalgets 2 betænkninger fra 1970 og 1971, dels i materialet fra folketingets behandling af sagen i 1972 og 1973.

Der skete en særdeles dybtgående og grundig overvejelse af de enkelte mulige løsninger, og der blev fremlagt og drøftet adskillige alternativer. Måske er der dog grund til at nævne, at problemet er internationalt. Overalt i vor del af verden har det vist sig svært at styre udviklingen i millionbyer. Hovedstadsreformudvalgets materiale indeholder til belysning heraf redegørelse for de løsninger, man har valgt i London, Toronto, Stockholm og Hamburg.

Dagens lovforslag er overraskende på baggrund af den omfattende dokumentation bag hovedstadsreformen og på baggrund af det uhyre omfattende arbejde, som gennem 2 folketingssamlinger blev udført i folketingsudvalget angående hovedstadsreformen. Mindre end 8 måneder senere foreslås den centrale del af reformen, loven om et hovedstadsråd, simpelt hen ophævet.

Da behovet for en hovedstadsordning som nævnt er evident, spørger man straks efter forslagsstillernes alternativer, men der er ingen alternativer. Man spørger også, hvad

forslagsstillerne vil gøre ved de øvrige dele af hovedstadsordningen, lovgrundlaget for regionplanlægningen, nyordningen af den kollektive personbefordring, den fælles organisation af miljøbeskyttelsen, den fælles planlægning af vandforsyningen og den koordinerede planlægning af sygehusene. Svaret er lige så negativt. Det har forslagsstillerne tilsyneladende ikke tænkt over, eller også vil forslagsstillerne ikke erkende, at de nævnte opgaver nødvendigvis må løses for hele hovedstadsområdet under ét.

Lovforslaget ledsages alene af to beskedne argumenter. Det ene er i forvejen velkendt, det andet er et postulat, som formentlig er forkert. Det har hele tiden været klart, at en hovedstadsordning medfører, at kommunerne og amtskommunerne i området må afgive en del af deres kompetence til fællesorganet. Det er lige så klart en følge af almindelige demokratiske principper, at de områder, hvor størsteparten af indbyggerne bor, opnår en bredere repræsentation i fællesorganet, med andre ord får de to ydre amtskommuner færre repræsentanter end det indre hovedstadsområde. Der er bød et smule på dette, fordi den udvikling, som hovedstadsrådet skal planlægge, især vil berøre de to ydre amter. Der er nemlig den særrregel for de to første valgperioder, at der ved den geografiske fordeling af pladserne i hovedstadsrådet også skal tages et vist hensyn til arealet. Det sikrer yderområderne en beskedent overrepræsentation. Med de øjeblikkelige tal flyttes et enkelt mandat fra Københavns kommune til Frederiksborg amtskommune. Jeg tvivler imidlertid på, at man kunne være gået videre i den retning, når man samtidig vil fastholde de helt elementære principper for demokratisk repræsentation.

Der er således ikke noget nyt i, at der sker en forskydning af den besluttede myndighed til ugunst for yderområderne. Det er en måske beklagelig, men uundgåelig følge af den hovedstadsstruktur, man valgte. Alternativet havde været et storamt, altså en nedlæggelse af Frederiksborg og af Roskilde amtskommuner som selvstændige enheder.

Argumentet bliver vel heller ikke stærkere, fordi der henvises til, at også embedsmænd i de to amtskommuner deler betænkeligheden ved denne følge af hoved-

[Indenrigsministeren.]

stadsordningen. Det er nyt og interessant, at fremskridtspartiet her for en gang skyld lægger afgørende vægt på den vurdering, der fremføres fra embedsmandshold, men det skal jeg ikke kommentere.

Til gengæld må jeg hæfte mig ved den korte oplysning i lovforslagets bemærkninger, hvorefter de økonomiske beregninger, der forelå ved vedtagelsen af hovedstadsreformen, ikke har holdt stik. Der må formentlig være sigtet til de udgiftsskøn, som de berørte ministre for et år siden afgav til folketingsudvalget angående hovedstadsreformen, og som siden blev optaget i bemærkningerne til det endelige lovforslag.

Disse skøn angik forholdene, når hovedstadsordningen fuldt ud er kommet i virksomhed, når regionplanen er godkendt, når trafikskabet er trådt i funktion osv. Disse tal kan der simpelt hen ikke tages stilling til i dag. Der foreligger alene tal for hovedstadsrådets første årsbudget, og det er naturligvis udgiftstal, som ligger væsentligt lavere end skønnet over udgifterne ved den færdige ordning. Jeg er ikke bekendt med, hvem der har foretaget de yderligere beregninger, der omtales i lovforslagets bemærkninger. Jeg ved heller ikke, hvor der måtte være modstrid mellem disse ukendte tal og de oplysninger, som tidligere er tilgået folketinget. Jeg forventer imidlertid at få nærmere oplysninger herom, når ordføreren for forslagsstillerne får ordet.

Lad mig sammenfattende sige, at der her er tale om et meget overfladisk lovforslag, og at regeringen må afvise forslaget. Hovedstadsrådet må have lejlighed til i praksis at vise de stærke såvel som de svage sider ved den reform, der er gennemført. Det kræver bl. a. en rimelig grad af arbejdsro. Den samlede reform skal i 1976 til revision i folketinget, og til den tid kan vi vende tilbage til en samlet vurdering af ordningen.

Søren Jensen (S):

Da mit partis ordfører, hr. Egon Jensen, desværre er forhindret i at være til stede, skal jeg fremsætte et par enkelte bemærkninger på socialdemokratiets vegne. Det skal også kun blive et par enkelte bemærkninger.

Nu har vi vel snart i halvtredsindstyve år forsøgt at få et fælles organ til at ordne problemerne omkring Københavnsområdet, altså med hensyn til den samlede planlægning af dette store område. Jeg vil da godt lige her sige, at vor oprindelige indstilling jo gik på et hovedstadsamt, der skulle omfatte Frederiksberg og Københavns kommuner plus Frederiksborg, Københavns og Roskilde amter, men det var der altså ikke for tiden politisk mulighed for. Så blev langt den største del af dette ting sidste år, i 1973, enige om hovedstadsrådet, som jo nu skal træde i kraft den 1. april. Det er simpelt hen ikke begyndt at fungere endnu, men ikke desto mindre vil man altså have det afskaffet, før det overhovedet har vist, om det er noget, der duer.

Ministeren gik i detaljer, jeg skal nøjes med at nævne, at man jo henholder sig til nogle embedsmandsudtalelser. Jeg aner ikke noget om, hvilken kompetence disse embedsmænd, som man refererer til, har. Jeg vil bare understrege én væsentlig ting, og det er, at nok skal vi være villige til at lytte, når embedsmænd fortæller os noget og fortæller os noget, som vi kan have gavn af, men i sidste instans er og bliver det en politisk vurdering og en politisk afgørelse, der skal træffes, og det er også det, der er sket her.

Ud fra hele vor indstilling kan vi naturligvis ikke acceptere, at man prøver at få et forslag af denne art gennemført på dette tidspunkt. Jeg synes ærlig talt, at hvis vi skal være realistiske, så bør vi, og jeg vil i hvert fald gerne gøre det, opfordre forslagsstillerne til, for at undgå at spille en masse tid på dette forslag, at tage det tilbage. Vi kan under ingen omstændigheder medvirke til dets gennemførelse.

Brøndsted (V):

Det føles ret urimeligt, når man ved, at der igennem årene er gjort et meget stort arbejde for at få fundet en løsning på fælles planlægning, som både skulle have økonomisk og trivselsmæssigt sigte for det specielle hovedstadsområde, at man så, før man sådan set overhovedet er kommet i gang med det, skal til at debattere, om det hele skal fejles af bordet igen.

Vi må jo formode, at forslagsstillerne har gjort sig bekendt med alt det materiale,

[Brøndsted.]

der ligger som baggrund for både debatten om hovedstadsamtet, storamtet og dermed også som baggrund for det, der blev til hovedstadsrådet. Det er jo ikke noget, der er lavet af anden grund end simpelt hen for at finde en løsning på noget, som ikke kunne løses, uden at der var former for samarbejde, og også for at undgå en hel masse urimeligt store investeringer, som i høj grad ville blive belastende for borgerne i dette område, hvis de skulle betale en planløshed her, hvor væksten og udviklingen er så stor.

Jeg synes, det kan være en trøst for den, der har læst de oplæg, der er kommet fra det nedsatte fællesudvalg, at se, hvordan man på alle områder tilsigter at begrænse det samarbejde, hovedstadsrådet skal varetage, til det absolut rimelige og nødvendige. Der er nu udarbejdet en forretningsorden, og denne forretningsorden vil være en betryggelse for den, der læser den. Der er en organisationsplan, og endelig er der en personaleplan, og vi kan se, at det er åbenbart i alt det arbejde, der er lagt i de forhandlinger, der er foregået, at man søger at begrænse udbygningen af dette fællesskab til det allernødvendigste, og at man vil benytte den ekspertise og de ressourcer, som de fem samarbejdende enheder i forvejen er i besiddelse af. Ud fra dette, at man ønsker det nødvendige fællesskab i planlægningen inden for regionen, i planlægningen af sygehusudbygningen, i udvalg vedrørende miljøbeskyttelse, vandforsyning, kollektiv trafik, er det de opgaver, der trænger til en løsning, og det er opgaver, der kun kan løses i et område som dette, når man hjælpes ad, og derfor ville det være helt urimeligt at standse arbejdet på nuværende tidspunkt. Det må i gang, og så må vi tage det op til fornyet behandling, når det har prøvet at fungere.

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg måtte beundre ministeren for hans tålmodige gennemgang af dette forslag, som jo er overordentlig slet funderet og overfladisk.

Det hævdes i bemærkningerne til lovforslaget, at yderområderne forfordeles. Dette er urigtigt. For det første er der i mandatberegningerne indbygget, som mini-

steren nævnte det, en arealfaktor, som faktisk begunstiger yderområderne, som giver yderområderne et relativt større mandattal i hovedstadsområdet end de rene befolkningstal kunne berettigede til.

Dernæst har yderområderne, som de eneste Frederiksborg amt og Roskilde amt, virkelig gavn af udligningsordningerne, som er et led i det samlede hovedstadskompleks.

Endelig måtte man vel også mene, at hvis ærindet var at ville stille yderområderne bedre, så havde det vel egentlig været mest logisk at fremsætte et ændringsforslag om, at mandatfordelingen, repræsentationen i hovedstadsrådet, skulle ændres i stedet for at ophæve ordningen.

Jeg har også ligesom ministeren hæftet mig ved udtrykket, at økonomiske beregninger allerede har vist, at de beregninger, der forelå ved lovens vedtagelse, ikke holder stik. Også jeg er meget nysgerrig efter at høre, hvad det er for økonomiske beregninger.

Jeg vil slutte med at sige, at det for os er afgørende, at der er et behov for en overordnet planlæggende myndighed i hovedstadsområdet. Afskaffede man hovedstadsrådet, måtte man sætte noget andet i stedet til at varetage disse overordnede opgaver, som man ikke bare kan lade ligge, uden at det vil være til stor skade for beboerne i hovedstadsområdet, til stor skade for trafikbetjening, for byudvikling, industriudvikling osv.

Hovedstadsrådet påbegynder nu for alvor sin virksomhed om kort tid, og jeg vil helt tilslutte mig det, som andre har sagt: lad det få en chance, lad os vende tilbage til loven og se, hvordan det fungerer, således som loven selv har forudsat det.

Hagen Hagensen (KF):

Det konservative folkeparti kan ikke tilslutte sig det forslag, der er til drøftelse. Efter mange vanskelige forhandlinger og faser blev loven om hovedstadsrådet vedtaget i fjor, hvorefter hovedstadsrådet skal begynde sin virksomhed den 1. april i år. Netop de af loven omfattede områder om regionplanlægning, om den overordnede sygehusplanlægning, om vandforsyning og om miljøbeskyttelse og vel ikke mindst den kollektive trafik, kan der og er der grund til at lave et samvirke om og en koordine-

[Hagen Hagensen.]

ring af gennem det nu oprettede hovedstadsråd, medens de kommunale enheder i området i øvrigt bevarer deres selvstændighed. Det var netop én af de ting, som var meget afgørende for os i den sag, der nu har fundet en løsning, som man må vente at se hvad der kommer ud af, og hvor man så kan vende tilbage til det. Dette skulle ske om nogle år, når det er prøvet i praksis.

Jeg har i øvrigt haft lejlighed til at følge det materiale, der nu er udarbejdet for hovedstadsrådet, og jeg finder, at det er udarbejdet på en rimelig og fornuftig måde, der ikke puster noget op; tværtimod søger det at klare tingene igennem på en rimelig og en nem måde.

Ib Larsen (CD):

Den 5. maj 1970 nedsatte den daværende indenrigsminister et hovedstadsreformudvalg, som efter 3 års arbejde fremlagde og den 13. juni 1973 fik vedtaget lov om et hovedstadsråd. At der inden for det skitserede hovedstadsområde trænger til en overordnet planlægning, en forbedret kollektiv trafik og miljøbeskyttelse, en fælles drift og udbygning af vandforsyningen og ligeledes en overordnet sygehusplanlægning, er der ikke stor uenighed om. Men måden, hvorpå det skal ske, er nok højest diskutabel, og jeg vil ikke påstå, at man i mit parti er begejstret for den vedtagne ordning.

Imidlertid skal ordningen nu til at træde i kraft den 1. april 1974, og medlemmerne af rådet er ved at blive udpeget. Jeg mener derfor, at de kommende år må vise, om det er en forbedring, man her har indført, og jeg kan derfor ikke medvirke til at ophæve en lov, der ikke har fået mulighed for at vise sin duelighed.

Min gruppe ønsker dog sagen nærmere belyst i udvalget og er foreløbig delt i spørgsmålet.

Maigaard (SF):

Jeg er meget imponeret af mine kolleger, som har kunnet tale så forholdsvis længe om et forslag, om hvilket man vel kan sige, at det i hast er kradset ned på bagsiden af en bagerpose. Det er vel dets saglige værdi.

Jeg mener, det er en forudsætning for at debattere et forslag, at der lægges argumenter frem. Man kan være for eller imod et

argument, men da forslaget er fuldstændig uden et eneste argument, uden et eneste ræsonnement for, hvad det egentlig er, man vil, må jeg sige, at jeg gerne vil vente til anden runde, når jeg med spænding har hørt på, hvad ordføreren for forslagsstillerne har at sige, for det er i hvert fald mig plat umuligt at finde ud af de grunde, forslaget bygger på. De står i al fald ikke i papirerne.

Honoré (KrF):

Det er indlysende, at der er et behov for en koordinering inden for hovedstadsområdet. Man har jo i mange år arbejdet med, hvordan det skulle være, og til manges skræk og rædsel udbasunerede socialdemokratiet på et vist tidspunkt, at der skulle laves et kæmpemæssigt, frygteligt storamt. Det undgik man og har nu fundet frem til en ordning med et hovedstadsråd, der ikke beskærer de enkelte amters og kommuners selvstyre, men som varetager de absolut nødvendige fællesopgaver.

Kristeligt folkeparti kan derfor ikke tilslutte sig forslaget om at afskaffe hovedstadsrådet, men vi vil gerne samtidig sige, at vi ikke mener, at hovedstadsrådet skal tjene til at bane vej for det af socialdemokratiet ønskede storamt. Et sådant kolossalt amt er ikke bare overflødigt, det vil være meget skadeligt for nærdemokratiet, det vil være tungt arbejdende og man vil få en dyr administration.

Men forslaget kan jeg altså overhovedet ikke tilslutte mig. Jeg synes virkelig, at det er at spille vor tid at fremsætte den slags.

Kaj Hansen (DKP):

Det er langtfra givet, at hovedstadsrådet er det rigtige og det endelige, og det er da klart, at vi også kunne tænke os at ændre på forskellige områder, bl. a. således, at befolkningen fik noget mere direkte indflydelse på hovedstadsrådet, men så kan vi selvfølgelig fremsætte nogle forslag, og det agter vi også at gøre.

Det, jeg ikke fatter, er, at man lægger et forslag frem, der siger: bare væk med det, men ikke har forslag til noget andet at sætte i stedet. Hvad så, hvis rådet forsvinder? Skal anarkiet så råde? Det kan vel næppe være meningen, og derfor kan vi afgjort ikke støtte forslaget.

Poul Westergaard (DR):

Retsforbundets gruppe nærer også mange betænkeligheder med hensyn til det hovedstadsråd, som skal op at stå 1. april. Det forekommer voldsomt, at der skal være 4 instanser til at bestemme: kommunalbestyrelse, amtsråd, hovedstadsråd og staten. Selv om der ganske vist i loven er givet nogle ganske klare retningslinjer for hovedstadsrådets opgaver, er det vel uundgåeligt, at der på nogle områder bliver tale om dobbelt administration eller måske tredobbelt administration ved behandlingen af visse sager.

På den anden side har erfaringerne igenem de år, der er gået, inden vi har fået nogen løsning på hovedstadens overordnede problemer, jo da vist, at der sandelig er behov for et koordinerende og planlæggende organ for dette store område. Den omstændighed, at man selvfølgelig også kan kritisere selve valgmåden til hovedstadsrådet — og vi vil også gerne deltage i denne kritik — bør efter vor opfattelse ikke føre til et forslag om simpelt hen at ophæve det hele uden at foreslå noget andet sat i stedet.

Vi synes, der kan være god grund til kritisk at følge det nye hovedstadsråds virksomhed, indtil loven skal til revision i 1976, men vi mener ikke, at der i bemærkningerne til lovforslaget er givet tilstrækkelig begrundelse for uden videre at ophæve det, og derfor kan vi ikke støtte forslaget.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ipsen) (FP):

Inden jeg kom herind i folketinget, var jeg klar over, at afstanden herfra og ud til borgerne var stor. Jeg er blevet endnu mere klar over det nu, fordi det, når man hører ordførerne her, lyder, som om de aldrig læser aviser, som om de ikke hører på de mennesker, der er involveret i det. Jeg vil gerne have lov til at citere nogle enkelte artikler fra Frederiksborg Amts Avis. Viceborgmester og amtsrådsmedlem Ove Jensen siger:

„Det går her som med kommunesammenlægningerne, at langt de fleste vælgere er imod det, der sker, men folketinget vedtager det alligevel hen over hovedet på folk . . . Roskilde og Frederiksborg amter kommer kun med i hovedstadsrådet for at betale.“

Borgmester Kaj Sommer Larsen siger:

„Jeg ser en stor fare i hovedstadsrådet, hvis det får lov at fungere, således som det

åbenbart er hensigten. Sker det, vil det være meget svært at gennemføre folkestyret i kommunerne fremover.“

Borgmester Svend Jørgensen, konservativ, siger:

„Jeg tror ikke, at man overskuer, hvilken kæmpeadministration det nye hovedstadsråd vil få. Jeg frygter et overhåndtagende administrationsapparat.“

Det er jo netop grundlaget for fremsættelsen af dette forslag, at igen indfører man her fra folketinget et nyt led mellem borger og regering og folketing, et nyt led, der skal være med til at befordre en ny administration. Men hvad er den administration baseret på? Den er i virkeligheden igen baseret på de samme Tordenskjolds soldater, der går igen i kommunerne og går igen i amterne, og som jo i forvejen skulle have været overbebyrdet med arbejde. Det er ligesom, når folketinget én gang har vedtaget noget, så har man meget svært ved at anerkende, at der senere kunne dukke andre muligheder op, eller at man har truffet en afgørelse, der var forkert, fordi man er så vant til herinde, at man under alle omstændigheder helst skal indgå et forlig og derved i virkeligheden kun når frem til en halv løsning.

Jeg tvivler ikke på, at der har været specialister og fornuftige mennesker med til at stille op, hvad man skal gøre ved hovedstadsområdet, men en gang imellem kunne man også godt ønske sig, at lidt sund fornuft også kom til at råde, og at man hørte lidt på de mennesker, som disse love gik ud på at administrere for. Med denne lov har man netop et eksempel på, at afstanden bliver længere og længere, selv om man taler om nærdemokrati og om, at borgerne skal være med til at bestemme i det samfund, de lever i. Det sidste eksempel var jo, at vi lavede storkommuner og derigennem også fjernede borgernes muligheder for at få medindflydelse på de problemer, der skal løses i det område, de bor i.

Ministeren sagde, vi skulle tage det stille og roligt, det var jo ikke engang startet endnu, men ministeren er jo ikke ubekendt med, at f. eks. Frederikssund kommune har en planlægning for et sygehus, der er godkendt af 5 forskellige instanser. Der er startet med grundkøb i 1969, og man må nu stoppe på grund af dette, har fået besked om,

[Ipsen.]

at det skal henlægges til hovedstadsrådet, og så kan man jo se, når der er gået et år eller to. At man så ydermere ikke engang er sikker på, at kommunal- eller amtsfolk i Frederiksborg amt bliver repræsenteret i dette sygehusudvalg, er endnu værre. At man kommer med forslag vedrørende den kollektive trafik og vil opdele området i 98 takstzoner hvor DSB ikke er med, beviser jo altså også, at man stadig væk er i gang. Pensionisters kvartalskort skal stige til 140 kr. mod 24 kr. i dag, og man foreslår, at resten kan jo søges på socialkontoret, hvis ellers der vil være garanti for at få pengene dér.

Jeg skal derfor stadig væk anbefale, at man igen gennemgår denne lov og anvender de administrative myndigheder, der findes i de kommunal- og amtsråd, vi har valgt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Fra medlem af folketinget *Birgit Busk* har jeg modtaget meddelelse om, at hun på grund af sygdom ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor hun anmoder om orlov og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Fra medlem af folketinget *Børge Pedersen* har jeg modtaget meddelelse om, at han på grund af sygdom ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Medlem af folketinget *Melchior* har på medlem af folketinget *Tønnesens* vegne meddelt mig, at denne på grund af sygdom ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage og derfor anmoder om, at der må blive bevilget ham orlov fra og med den 7. marts, og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Undervisningsudvalget:

Udtræder: Højland

Ny stedf.: Lena Pedersen

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 7. marts, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Afgørelse af formandens forslag om at henvis*

Forslag til folketingsbeslutning om afgivelse af betænkning over forslag til lov om ophævelse af lov om en særlig afgift ved overdragelse af fast ejendom [af Gudme m. fl.] til udvalget for forretningsordenen. [Afstemning].

2) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmedlem Nyborg.*

3) *Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Nyborg.*

4) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmedlem Birgit Busk.*

5) *Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Birgit Busk.*

6) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmedlem Børge Pedersen.*

7) *Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Børge Pedersen.*

8) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmedlem Tønnesen.*

9) *Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Tønnesen.*

10) *Første behandling af:*

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

11) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af konvention om det europæiske meteorologiske regnecenter.

[Formanden.]12) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af konvention om fiskeri og bevaring af de levende rigdomskilder i Østersøen og Bælterne.

13) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af arbejderbeskyttelseslovgivningen [af Aage Frandsen m. fl.].

14) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsmæssig uddannelse af specialarbejdere m. fl. og omskoling.

15) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af ferieloven. (Arbejdsmarkedets Feriefond m. v.).

16) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ophævelse af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension [af Glistrup m. fl.].

Mødet hævet kl. 19.03.
